

Hjälpmedelscentrum

MINNESANTECKNINGAR STRATEGISKT KUNDRÅD**TIDPUNKT** Fredag 2026-04-17 Tid 08:30-11:30 Plats Hjälpmedelscentrum, Gripen 1

NÄRVARANDE Åsa Wikström Arboga
Katarina Söderlund Hallstahammar
Marie Krogh Kungsör
Fredrik Leek Köping
Emmelie Byhlin Norberg
Therese Hellqvist Sala
Anna Parnfelt Västerås stad
John Franzén Habiliteringscentrum
Helena Lagerlöf Vårduppdrag Västmanland
Kristina Holmberg Rehabenheten Västmanlands sjukhus
Johan Eriksson Hjälpmedelscentrum
Joakim Davis Hjälpmedelscentrum
Helena Dahlberg Hjälpmedelscentrum
Magnus Loman Hjälpmedelscentrum
Maria Söderkvist Hjälpmedelscentrum

EJ NÄRVARANDE Maria Granström Fagersta (ordinarie)
Carina Dahlström Hallstahammar (ersättare)
Kamyar Sheikhan Kungsör (ersättare)
Daniel Svensson Köping (ersättare)
Caroline Törnros Andersson, Sala (ersättare)
Virpi Sieppi Surahammar (ordinarie)
Cecilia Hjortsberg Västerås stad (ersättare)
Birgitta Törnblom Habiliteringscentrum (ordinarie)
Anna Brors Ulvemark Hälsa och Rehab (ordinarie)
Agneta Ejderblom-Carlsson Hälsa och Rehab (ersättare)
Maria Kättström Vårduppdrag Västmanland (ersättare)
Maria Sagström Rehabenheten Västmanlands sjukhus (ersättare)

GÄSTER Joakim Axelsson, controller HMC
Britta Jonsson och Åsa Pettersson, hjälpmedelskonsulenter gånghjälpmedel HMC
Kerstin Berg Mören, kommunikatör HMC

1 KOMPLETTERING AV PRISMODELLEN: UTKÖP AV HYRDA VÅRDSÄNGAR OCH PERSONLYFTAR

På senare tid har det inkommit allt fler förfrågningar från kunder där utköp av hyrda sängar och lyftar efterfrågas. Kunderna, ofta vårdboenden, har hyrt säng/lyft under en längre tid och önskar köpa ut hjälpmedlen och i stället begära serviceavtal.

Nuvarande prismodell tillåter inte utköp då det innebär att intäktsbudgeten försvagas för inventarier som beräknas inbringa intäkter under sin avskrivningstid, 8 år för sängar och lyftar. När det gäller sängar och lyftar föreligger det dock logistisk belastning om kunden i stället returnerar uthyrd säng och köper en ny som levereras

av HMC. Det talar för en förändring att erbjuda utköp. Det är fördelaktigt för kunden att köpa standardmodeller av sängar och lyftar. Förslaget innebär en mer flexibel prismodell. Ärendet presenteras av Joakim Axelsson

Mötet har inga frågor om och ser inga risker med förslaget.

Beslut

Strategiskt kundråd föreslår Hjälpmedelsnämnden att Hjälpmedelscentrums prismodell kompletteras med möjligheten till utköp av hyrda vårdsängar och personlyftar.

---

2 FÖRSLAG FÖRTYDLIGANDE KRITERIER VID FÖRSKRIVNING AV ROLLATOR

I upphandlat sortiment för rollatorer finns olika modeller med olika egenskaper, standardrollator, lättviktsrollator och rollator med stora hjul. Kriterierna i Hjälpmedelshandboken för att få en rollator förskrivna är samma för alla modellerna. I praxis förekommer dock en nyansering av vilka behov som respektive modell ska motsvara. Lättviktsrollator och rollator med stora hjul är dyrare än standardrollator vilket riskerar att vara kostnadsdrivande. Därför föreslås ett förtydligande i Hjälpmedelshandboken som ger stöd för vilken rollator som kan förskrivas för vilka behov. Detta förtydligande gäller inte barn under 20 år.

Förslaget har lyfts med förskrivarrådet och fått positiva återkopplingar. Mötet tycker att förslaget är ett bra stöd för tanken. Mötet påpekar att många rollatorer förskrivas från familjeläkarna. Observera att vid hjälpmedelsuppföljning vid inflytt till säbo är det viktigt att följa upp hjälpmedlen, på säbo behövs i många fall inte två rollatorer.

Ärendet presenteras av Britta Jonsson och Åsa Pettersson.

Mötet ser positivt på förslaget.

Beslut

Strategiskt kundråd föreslår Hjälpmedelsnämnden att differentierade kriterier för förskrivning av olika modeller av rollatorer införs enligt förslag.

---

3 PRESENTATION AV RESULTAT FÖR DIABETESPROJEKTET

Projektet diabeteshjälpmedel är avslutat och effektmålen för projektet har summerats. Magnus Loman presenterar vad uppföljningen som utförts via enkät och Duvarapport har resulterat i och vilka åtgärder som gjorts.

Fråga från mötet: Är det på gång att föra in förskrivning av hjälpmedel för patienter med diabetes typ 2?

Svar från Magnus: Projekt pågår i regionens Primärvård där man testar sensorer för patienter med svårinställd diabetes typ 2 (idag kan sensorer enbart förskrivas till patienter med diabetes typ 1)

Beslut

Informationen noteras

4 ÅRSREDOVISNING HMC 2025

Magnus Loman presenterar förra årets resultat.

Köpings kommun lyfter frågan om en mer djupgående analys av volymökningarna och då jämföra sig med kommuner i liknande storlek. HMC är positiva till att huvudmännen gör denna analys mellan varandra.

Beslut

Informationen noteras

5 UTMANINGSDIALOG 2027

För att blicka framåt mot 2027 och forma en gemensam riktning för Hjälpmedelscentrum genomförs en årlig utmaningsdialog i Hjälpmedelsråd, Strategiskt kundråd, och Hjälpmedelsnämnd. Dialogen utgör grunden för Hjälpmedelsnämndens kommande viljeinriktning.

Hjälpmedelscentrum föreslår att inriktningen ska grundas på att mänskliga rättigheter för personer med funktionsnedsättning säkerställs och att hjälpmedel ska vara en avgörande faktor för omställningen till Nära vård. Hjälpmedelscentrum kan medverka till att likvärdig vård säkerställs i hela Västmanland genom ett utökat uppdrag som omfattar verksamhetshjälpmedel

Hjälpmedelscentrum söker tankar och perspektiv från råd och nämnd för hur dessa delar bäst vävs samman inför framtiden. Den centrala frågeställningen för dialogen är därmed:

Hur ska Hjälpmedelscentrum bidra till att uppnå jämlika levnadsvillkor och delaktighet i samhället för personer med funktionsnedsättning när vi formar viljeinriktningen för Hjälpmedelscentrum 2027?

Magnus Loman introducerar. Kerstin Berg Mören deltar.

Anteckningar från dialogerna som utförs i tre olika grupper bifogas minnesanteckningarna.

Beslut

Strategiskt kundråd föreslår Hjälpmedelsnämnden att

1. Hjälpmedelscentrum sammanställer synpunkter som framkommit i utmaningsdialogerna med Hjälpmedelsråd, Strategiskt kundråd och Hjälpmedelsnämnd för fortsatt arbete med ett förslag för Hjälpmedelsnämndens viljeinriktning 2027.

2. Beslut om Hjälpmedelsnämndens viljeinriktning 2027 fattas vid Hjälpmedelsnämndens nästkommande sammanträde

6 INFORMATION FRÅN HUVUDMÄNNEN

Ett tillfälle att utbyta information och erfarenheter som relaterar till hjälpmedelsområdet. Det kan handla om att ta stöd av varandra eller informera om något som kan vara av värde för andra, till exempel goda exempel, utveckling eller samarbeten i framtidskridande anda.

Sala kommun:

- Vid översyn av hjälpmedel inom LSS-bostäder, utifrån fakturaunderlagen i DUVA har det konstaterats att flera av LSS-patienterna står felregistrerade i webSesam och felaktiga fakturor går ut. LSS har ett tredelat betalningsansvar, den regionfinansierade primärvården, kommunen och habiliteringen. I Sala hade t ex 84 av 100 patienter fel betalare p g a bristande interna rutiner. Rehabteamet ansvarar för att det blir gjort, i säbo fungerar det men inte för LSS.
  - Hur ser rutiner för adressändring i samband med flytt till/från säbo, inkl LSS-boende ut i andra kommuner? Vem/vilka ansvarar för att adressändring och genomgång av hjälpmedelslista genomförs? Och hur väl efterlevs rutinerna?

Fler konstaterar att det är lite oklart. I några kommuner ansvarar cheferna för uppdraget i några MAREn.

Ett råd är att alltid göra en adressändring till HMC för alla som flyttar in även för de som vid flytten inte har hjälpmedel. Ett medskick från Sala är att se över rutinerna kring LSS-patienterna, det är fördelaktigt att den funktion som ser över hjälpmedlen och tar ansvar för hjälpmedelsöversikten även gör adressändring.

Följdfråga till mötet: - Vem/ vilken funktion i kommunerna hanterar avvikelser som kommer från HMC kring betalningsansvar? Dessa skickas i pappersformat från HMC till huvudmännen och förs in i respektive verksamhets avvikelsesystem. En remiss finns ute kring vem som ska ha ansvaret att hantera avvikelser i kommunen, troligt MAS och MAR.

Hjälpmedelscentrum:

- Fråga som uppkom på Förskrivarråd i samband med dialog om utprovning och uppföljning av elrullstol. Det har förekommit att patienter tackar nej till hjälpmedelsutprovning när besöket kostar pengar. Finns det avgifter för patienten i samband med hjälpmedelsutprovning? Vid bedömning, inträning, uppföljning? Hembesök, klinikbesök?

Det ser olika ut. Västerås och Sala kommun har idag inga avgifter, resterande kommuner har olika varianter av avgifter. Sala har gjort en kartläggning av frågan då avgifter ska beslutas i kommunen, om man är intresserad av att ta del av utredning så får man höra av sig till Sala. Att patienter har tackat nej till hjälpmedel finns det ringa upplevelse av men det har förekommit i något fall.

Vårduppdrag refererar till förteckningen "Patientavgifter 2026" som är upprättad i regionen av Regionstyrelsen. Hjälpmedel finns med under rubriken Avgiftsfria besök och formuleras "Hjälpmedel, endast förskrivning och utprovning".

- **Kontaktpersoner i kommun och region önskas på chefsnivå.** I Hjälpmedelscentrums verksamhetsplan för 2026 finns aktiviteten: att minska

kostnader för inkontinenshjälpmedel. Det är önskvärt från HMCs sida att träffa chefer och ledning i respektive kommun/region då vi ser en oroande utveckling av ökade kostnader för området. Inkontinenssamordnare önskar hjälp att få de rätta kontakterna. Meddela Magnus Loman eller Maria Söderkvist per mail.

- **Information från enheten Logistik:**

Transportplanering kring veckovisa leveranser ses just nu över. HMC tittar även på hur vi genom ett utökat uppdrag kan stötta vid utskrivning från sjukhus med leverans av hjälpmedel, nuvarande lösning med dubbla taxi är kostsam. Janne Eriksson sektionsledare på logistik går i pension i april, ny medarbetare Thua Serra.

- **Information från enheten Teknik och inköp:**

Joakim Davis enhetschef, slutar och ny medarbetare Johan Jonsson är rekryterad. Ny tjänst för digital utvecklare är ute på annons, en konverterad tjänst efter pensionsavgång. Arbetet med digital utveckling fortsätter, Johan Eriksson tar över ansvaret. Jocke tackar för samarbete under åren och önskas lycka till av Strategiskt kundråd.

- **Information från enheten Konsulent och kundtjänst:**

Ny medarbetare för område manuella rullstolar hjälpmedelskonsulent Katarina Löfgren ersätter Beatrice Sundman som går i pension.

7 KONTAKTUPPGIFTER TILL FÖRSKRIVANDE ENHET

En gemensamt framtagna lista med kontaktuppgifter att hänvisa patient till rätt förskrivande enhet upprättades i Strategiskt kundråd 2020. Den används när HMC behöver hänvisa patient i behov av kontakt med förskrivare för uppföljning av redan förskrivet hjälpmedel och när det inte är helt klart vem förskrivaren är. Listan är i behov av uppdatering och komplettering.

Maria Söderkvist presenterar.

Beslut

Verksamheterna återkopplar med rätt uppgifter till Maria Söderkvist inom två veckor.

8 ÖVRIGA FRÅGOR

- **Prisökningar för 2027**, ärende presenterat av Magnus Loman

Enligt gällande avtal med leverantörer av upphandlade hjälpmedel är priserna fasta under de första 24 månaderna från avtalsstart. Därefter har leverantörerna rätt att, efter skriftlig begäran, justera priserna i enlighet med avtalat prisindex.

Den höga kostnadsutvecklingen, såväl globalt som nationellt, har under flera år lett till successiva prisjusteringar från leverantörerna. Sedan maj 2025 har dessa justeringar uppgått till mellan +2,17 procent och +8,10 procent. Prisjusteringarnas påverkan ökar ju längre tid de varit gällande. Även nya upphandlingar genomförs på en högre prisnivå än tidigare.

Över de senaste tio åren har Hjälpmedelscentrum, trots ökade kostnader, haft en återhållsam och långsiktig prisutveckling, med en genomsnittlig ökning om 1,2 procent för uthyrda hjälpmedel. För att skapa rimliga planeringsförutsättningar för både nämnden och verksamhetens kunder, samtidigt som osäkerheter kring förutsättningarna för budget 2027 kvarstår, föreslås att nämnden fastställer ett preliminärt tak för prisökning av hjälpmedelshyran för 2027 samt att slutligt beslut om prisnivå fattas av nämnden den 25 september 2026

Mötet anser att förslaget är bra, inga frågor finns.

Beslut

Strategiskt kundråd föreslår Hjälpmedelsnämnden att

- godkänna att hjälpmedelshyran preliminärt får höjas med maximalt 2,5 procent för år 2027, samt
- slutlig prisnivå fastställs vid nämndens sammanträde den 25 september 2026.

- **Uppföljning av hjälpmedel**, förslag från Habiliteringscentrum

Kan Hjälpmedelscentrum utforska hur hjälpmedel systematiskt kan följas upp utifrån ett ekonomiskt perspektiv? Förskrivare har ett medicinskt ansvar att följa upp hjälpmedlens användning, men i vissa fall avslutas en förskrivning med att patienten själv ansvarar för att återkomma om behoven förändras eller att lämna tillbaka hjälpmedel om behov upphör. Kan centrala listor tas fram, är digitala utskick möjliga? Kan verksamheterna vara en part i en sådan uppföljning? Förslaget skulle ge förutsättningar för ökad återanvändning av hjälpmedel.

---

9 NÄSTA MÖTE

2026-09-04 kl 08:30 -11:30, Hjälpmedelscentrum, Gripen 1.

Vid förhinder anmäls detta till Hjälpmedelsstrateg Maria Söderkvist
maria.soderkvist@regionvastmanland.se